

САЙЛОВ – 2023

МУХИМ СИЁСИЙ ЖАРАЁННИНГ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТИШИ УЧУН БАРЧА АСОСЛАР ЕТАРЛИ

Алишер УСМОНҚУЛОВ,
Марказий сайлов комиссияси аъзоси

Жамиятнинг демократик тамойилларини англатувчи муҳим жиҳатлардан бири ҳаётий қарорларни кўпчилик бўлиб қабул қилишда кўзга ташланади. Бунда ижтимоий-сиёсий ҳаётдан тортиб, барча йўналишлардаги ислоҳотларда халқнинг бевосита иштироки, уларнинг овози ва фикрлари инобатга олиниши давлат ўз фуқаролари билан биргаликда ривожланиш йўлини танлаганидан далолат беради. Ўзбекистон бугун ана шу йўлда жадал ҳаракатланмоқда ва бу йўл ортга қайтмас тус олганига гувоҳ бўляпмиз.

Гап ислоҳотлар халқ ҳоҳиш-иродаси, муҳокамаси, таклифлари асосида амала оширилаётгани ҳақида борар экан, миллий сайлов тизими хам шу жараённинг бир қисми эканни айтиш жоиз. Негаки, демократик ислоҳотларнинг ёрқин ифодаси айнан сайлов жараённида кўзга ташланади.

2021 йилнинг октябрь ойида бўлиб ўтган Ўзбекистон Республикаси Президент сайловини ёдга олайлик. Ўша сиёсий жараён милий сайлов тизимида янги форматда ва халқаро стандартларга мос равища ӯтгани яхши маълум. Жорий йил 30 апрелда эса юртимиз тарихида илк бор янги таҳрирга Конституцияни қабул килинганини ташкилдади.

Муносиб номзодни халқ танлайди

Миллий сайлов тизими, умуман, ислоҳотлар жараённида умуммиллий фикрларнинг инобатга олиниши борашибди. Шундан келип чиқиб. Ўзбекистонда хам сайловларнига яхши қараратлар янги босқичга кўтарилимоқда. Фуқаролар ўз овозининг муҳим эканини,

“2019 йилда САЙЛОВГА ОИД БЕШТА ҚОНУН ЎРНИГА ЯГОНА САЙЛОВ КОДЕКСИ ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНИ ЖАМИЯТНИ ДЕМОКАРЛАШТИРИШ, ФИКРЛАР ХИЛМА-ХИЛЛIGИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ҲАМДА БАРҚАРОР РИВОЖЛНИШ ИФОДАСИ СИФАТИДА НАМОЁН Бўлди. МАЗКУР ЖАРАЁН МАМЛАКАТНИНГ БАРЧА СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАРИ, ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ ИНСТИТУГЛАРИ ИШТИРОКИДА УМУМХАЛҚ МУХОКАМАСИГА АЛОҲИДА ЭТЬИБОР ҚАРАТИЛГАНИ БИЛАН АҲАМИЯТЛИДИР.”

инобатга олинишини ҳис эта бошлагач, ўз-ўзидан ижтимоий-сиёсий жараёнларда ҳам фаоллик кўрсатмоқда. Кўпчилик бефарқлик кайфиятидан чиқиб, даҳлдорлик ҳиссисин тўя бошлаганин ҳам бор гап. Бунга апрель ойида ўтган референдумда овоз берувчиларнинг 84,51 фоизи иштирок этиб, уларнинг 90,21 фоизи янги таҳрирга Конституцияни қабул киласизи, деган саволга “ҳа” деб жа-в берганини ҳам гувоҳ бўлди.

Демократик-хукукий давлатнинг ажралмас белгиси бўлған умумий, яширин овоз бериш тамойилларига таянган сайлов ҳукукни таъминлаш, эркин адапоти, шаффофиликка асосланган сайловларни ўтказиши ва уларнинг ҳукукий оимларини мустаҳкамлашга қартилган тизимили ишлар йўлга кўйилди. Илгор хорижий сайлов амалиёти, шунингдек, халқаро стандартлар, фуқаролар сиёсий онги ҳамда электорат маданияти ўсиши, амалга оширилаётган демократик ислоҳотларнинг бориши ва талаблари ҳисобга олиниб, мамлакатимиз сайлов ҳукунчилиги ҳам тақомиллашиб бормоқда.

Бунганиң кунда дунёнинг 30 дан зиёд мамлакатида сайловлар Сайлов кодексига биноан ўтказилди. Шундан келип чиқиб. Ўзбекистонда хам сайловларнига яхши қараратлар янги босқичга кўтарилимоқда. Фуқаролар ўз овозининг муҳим эканини,

лаштириш, фикрлар хилма-хиллигини кўллаб-қувватлаш ҳамда барқарор ри-вожланши ифодаси сифатида намоён бўлди. Мазкур жараён мамлакатнинг барча сиёсий партиялари, фуқаролик жамияти институтлари иштирокида умумхалқ мухокамасига алоҳида этьиб-кор қартилган билан аҳамиятлидир. Шунингдек, Сайлов кодексини яратишида ЕХХТ демократик институтлар ва инсон ҳукуқлари бўйича бориши жараённинг Венеция комиссияси, чет эллик кузатувчилар, ШХТ, МДХ, ИХТ каби катор ҳалқаро ташкиллар миссияларининг Ўзбекистонда ўтган сайловлар бўйича тавсиялари хисобга олинган. Зоро, фуқароларнинг давлат ва жамият бошқарувидаги иштироки таъминланган адолатли сайловлар демократиянинг ўт мухим ва зарур шарти саналади.

Бирор ижтимоий-сиёсий ходисани овоз бериш йўли билан қабул қилиш таридан маълум жараён. Дунёга таникли арбоблар лидерликка энг муносиб номзодни аниқлаш ҳалқ танлови орқали амалга оширилашининг афзаликвари ҳақида кўп гапириган. Жумладан, Ш.Монтецкъенинг “Қонунлар руҳи ҳақида” асарида “Ҳалқ ўзига тегиши бўлган ҳокимиятнинг бир қисмими кимга топшириш кераклиги тўғрисида танловни мукаммал даражада муввафқияти амалга оширади. Бу ерда ҳалқ факат ўзи билган ҳолатлар ва энг аник далиллардан фойдаланади, холос. Агар ҳимдир ҳалқнинг раҳбарларни танлаш қўйлиятнига шубҳа кўлса, афиналиклар ва римликлар томонидан узлукиси, кетма-кет муввафқияти танланган раҳбарларга эттибор қўйсан”, дейилган. Демак, давлат раҳбарининг ҳалқ томонидан турли сайданини фуқаролар ҳоҳиш-иродасини акс эттириш воситаси бўлиб, мамлакатнинг ривожланиш дастурини белгилаб берниши шубҳа йўк.

Ҳаммаси очиқ ва шаффоф

Сайлов ошкора ва ҳақоний ўтишини таъминлашда кузатувчилар иштироқи мухимдир. Зоро, улар сайлов кампанияси бошланганидан то якуний натижалар өянлон қилинуга кадар иштирок ишларни алоҳида этиб, ўз фикр-муҳозазалари билан ўткошлашиб боради. Хорижий ОАВда жараёнлар бориши мунтазам ёритиб борилиши эса ошкоралик мухити яратилишига хизмат килади. Рахамларга мурожаат килас, мамлакатимиздаги сайлов ва референдумларда иштирок этиувчи хорижий ва ҳалқаро кузатувчилар сони сезиларларни даражада ошганини кўришимиз мумкин. Жумладан, 2015 йилда бўлған Президент сайловида 296 ҳалқаро кузатувчи қатнашган бўлса, маскур кўрсаткич 2016 йилда 555 нафарни ташкил этиди. Бу Ўзбекистондаги сайловлар ҳалқаро ҳаммажият этиборини жалқилатган янги сиёсий мухит, туб ўзгаришлар ва демократик ислоҳотлар шароитида ўтётганидан далолатидир.

БМТнинг 2005 йил 27 октябрьда ўзлон қилинган Сайловларни ҳалқаро кузатиш принциплари тўғрисидаги декларацияси ва унга илова қилинган Сайловларда ҳалқаро кузатувчиларнинг ахлоқ кодекси коидалари асосида ҳалқаро ташкиллар мукаммал даражада муввафқияти амалга оширади. Бу ерда ҳалқ факат ўзи билган ҳолатлар ва давлатларнинг миллий сайлов қонунчилиги билан боғлиқ норматив ҳужжатларга асосланади. Ҳалқаро кузатувчиларнинг сайловлар давомимда таҳлил асосида ўзлон қилинадиган таъминларни жадоблаштиришга кўнглиларни келгисида тақориламаслик учун қонунчилликка тузатишлар киритиш жиҳати-

дан ҳам давлатнинг ҳалқаро миқёсдаги ижобий имижини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Юртимиз ҳаётидаги навбатдаги катта сиёсий тадбир — жорий йил 9 июнда булиб ўтадиган Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови ҳам демократик адолат ошкоралик очиқлик ва шаффофлик тамоилларни асосида ўтиши учун тайёрларлик бошлап юборилган. Боси, сайловларнинг энг муҳим хусусиятларидан бири очиқлик ва ошкораликдир. Янги Ўзбекистондаги сайлов қонунчилиги ва амалиёти такомиллаштириб борилиши эса давлат хокимиётини шакллантиришнинг самарали механизмига яйланади, унинг изчиллиги ва сиёсий барқарорларигин таъминлашга хизмат килади.

Шу жиҳатдан, Марказий сайлов комиссияси сайловга тайёрларлик кўриш ҳамда уни ўтказиши доир барча тадбирлар ҳақидаги маълумотларни сайловчиларга маълум килиб бориши талаб этилади. Бу борада мамлакатимизда ёч қандай инкор этиувчи жиҳатлар йўқ, ақинча, барчаси ошкора бўлиши, ҳалқ хабардорларигина ошириш учун ташвишларни алоҳида этибор қартилмоқда.

Сайловлоди ташвишоти — сайлов комиссияси даврида амалга ошириладиган ва сайловчиларни номзодни ёки сиёсий партияни ёқлаб овоз беришга ундашга қартилган фаoliyати хисобланади. Шу маънода, юртимиз бўйлаб муддатидан илгари Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи комиссиялар аъзолари малақасини ошириши ташкил этиш концепцияси асосида ўқув-машгулотлари бошлаб юборилган. Гап шундаки, участка сайлов комиссияларининг конунчиллик, холислик, адолатлилик, ҳақонийлик ва ошкоралик тамоилларига қатъий амал қилган ҳолда фаoliyати ушбу ҳужжатлар ва давлатларнинг миллий сайлов қонунчилиги билан боғлиқ норматив ҳужжатларга асосланади. Ҳалқаро кузатувчиларнинг сайловлар давомимда таҳлил асосида ўзлон қилинадиган таъминларни жадоблаштиришга кўнглиларни келгисида тақориламаслик учун қонунчилликка тузатишлар киритиш жиҳати-

УШБУ МАТЕРИАЛНИ ЛОТИН ЁЗУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК АЛИФБОСИДА ЎКИШ УЧУН МАЗКУР QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ.

ҚАРОР ВА ИЖРО

ЎКИШ ВА ДАРОМАД ОЛИШДА ҚУЛАЙ МАНЗИЛ

Касб-ҳунар марказларида хотин-қизларга шундай имконият яратилмоқда

Оила аталмиш муқаддас кўргон бунёд этилга, унинг асосчилари бир-бирига суюниб, ҳамжиҳатликда рўзгорнинг камини тўлдириб, хотиржам умр кечириш учун замин яратишга интилади. Астойдид ҳаракат қилинса, бирор қаср орқали даромад топилса, турмуш яхшиланиб бораверади. Шу жиҳатдан олганда, жойларда фаoliyат юритаётган турли касб ва ўқув марказлари хотин-қизларни меҳнатга жалб этишига жуда кўл келмоқда. Қамашлик Дијором опа Алиевнинг ҳаётидаги ўзгаришлар бўнга яққол мисол бўлади.

УШБУ МАТЕРИАЛНИ ЛОТИН ЁЗУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК АЛИФБОСИДА ЎКИШ УЧУН МАЗКУР QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ.

Дијором опа уч фарзанднинг онаси. Турмуш ўртоги вактинча ишсиз. Бундай ҳолатда рўзгорни бутлашнинг ўзи бўлмайди. Мавсумий ишлардан топилган тўрт-беш сўм пул сас етарли эмас. Шу бўис, бир неча бор маҳаллaga иш сўраб мурожаат килди. Ҳоким ёрдамчиси билан сұхбатлаши. Натижада “Аёллар дафтарлari”га рўйхатга кўйildi. Аммо дафтарга кириш билан иш биттайди. Буни ҳоким ёрдамчиси ҳам, Дијором опа ҳам яхши билади.

Шунинг учун Қамашли туманинг учта — “Қоратепа”, “Майда”, “Азларепа” маҳалла фуқаролар йигинларидаги ўқим ёрдамчилари биргаликда ҳаракат бошлади: худуддаги ишсиз хотин-қизлар бандларини таъминлаш учун касаначилик бўлумиши ташкил этишига кириши.

Излаган имкон топади, дейишади. Кўп ўтмай, Қоратепа маҳалласидаги собиқ коллежнинг буш турган ўқув устахонаси туман ҳокимили ташаббуси билан ҳамкор ташкил — “Қамашли текстил” кластерига ижарага берилди. Натижада

жорий йилнинг 1 май санасидан бошлаб юкоридаги учта маҳалланинг ижтимоий дафтарларда рўйхатта турадиган эллик нафарга якин хотин-қизларни касб-ҳунарга ўқитиш бошлаб юбориди. Эски ўқув устахона таъмирланниб, керакли жиҳозлар ўрнагиди. Шу ернинг ўзида аёлларнинг ҳам ўқиб-ўрганиб, ҳам даромад топишлари учун шароти яратилиди.

Ишли бўлиш орзум эди, — дейдай Дијором Алиева. — Шундоккина маҳалламиш яқиннида ташкил этилган касаначилик марказида ташкил этилган касаначилик марказларида 300 нафардан олнинг солик базаси 50 фоиз камайтириди. Бундай имтиёзлар яна бир қанча. Ҳуқими, бунинг ортидан тадбиркор фаoliyати кенгайт, қанчадан-қанча одамларни бўлиши бўялтиди.

Кейнинг пайтларда касаначилик йўналиши

бўйича нафасида шубҳа қамашлини ҳам кенг кўлламиш ишлар амалга оширилмоқда. Мисол учун, жорий йилнинг ўтган даврига қадар Гузор туманиндириши биринчи ва иккича касб-ҳунар мактаблариди, энергетика ва саноат техникиумида ҳамда “Ковин” маҳалла фуқаролар йигинида ташкил этилган касаначилик марказларида 300 нафардан олнинг солик базаси 50 фоиз камайтириди.

Ҳозирга кадар шундандан 18 минг нафардан ортиги даромадни ишга жалб қилинган. Бунинг учун Бандликка кўмаклаши давлат жамғармаси ҳамда Жамоат ишлари жамғармаси ҳисобидан саксиз милилирд сўмдандар ортиги маблаб ажратилиган.

Натижада алоҳида рўйхатга яхшиланиб ташкил этилган хотин-қизлар турмуш тарзи яхшиланиб, кўнгиллари шод бўялти, розилиги ортапти.

Акбар РАҲМОНОВ,

www.yuz.uz

yuz.uznews

yuz_official

yuz.uz_news

МУЛОХАЗА

“ҚОРОНГУ КЕЧА ЮРИБ СУБХИДАМ ТОМОН БОРДИ...”

ёхуд Ғафур Ғулом аваши

Раҳмон Қўчқор,
Тошкент давлат юридик
университети доценти в.б.,
филология фанлари
номзоди

Биз охирги гапда “муносиб ўрин” деган жумлани онгли тарзда кўпламади. Гап шундаки, “Шум бола”га бояни рўйхатнинг 72-погонаси “муносиб кўрилибди”. Албатта, бадий дид, эстетик дунёкараш, талаб ва таклиф масаласида бирор билан тортишиб, обрў ортириб бўлмаслигига аклимиз етади. Колаверса, рўйхатнинг юкори ўрнапайдан жой эгаллаган француз адаби Антуан де Сент-Экзюперининг “Кичкина шахзода” қиссаси сингари бетимсол намуналарга ҳам эътиroz бўлиши мумкин эмас. Бирор ўша рўйхатда олдинги ўрнларда кайд этилган кўплаб китобларнинг ўзбек адаби асаридан ҳар жижатдан устун экани масаласида жиддийроқ ўйлаб кўрилса, зарар қилмас эди. Зоро, ўша асарларнинг аksariyati эртак ёхуд эртакнамо сиёқка эга китобларки, адабий жанрлар табиатидан озигина хабардор кишилар бундай жанрлар муаллифлар кинчалар кўп имкониятни ва эркинликлар бериниши яхши тасаввур килади. (Бинобарин, ўзбекнинг ўз болаларга илнинган — юзлаб ажойиб эртакларни шахсан мен ўша асарлардан хеч кам кўрмайман!)

Колаверса, BBC сўров ўтказган 56 давлатдаги 177 экспертигин аксарияти Оврупа тиллари вакиллари бўлса, ажаб эмас. “Алиса мўъкизалар мамлакатида”, “Кичкинот ва томда яшайдиган Карлсон” сингари асарларни улар яратилган тилда мутолаа қўлгани холда, “Шум бола”ни таржимада ўқигина аниқ. Энг яхши таржима эса узост Эркин Воҳидов топиб айтганидек, нари борса, Кўёшни Ойга айлантириши бор гап...

Биз азбарой миллатдош бўлганимиз тудайлигина Ғафур Ғулом асари хусусида жон тортиб гапиравтанимиз йўқ. Бунинг сабаблари, омиллари обдан жиддий, анча чукур. Айтганидек, ёзувчи “Шум бола” қиссасининг дастлабки нусхасини ўтган асрнинг 30-йилларида ёзилбди. “Ўзилган бир киприк” номли маколамида таъкидлаганимиздек, барча қадриятлар остин-устун килинган, одамлар бир-бирига ёв синфларга ажратилган, ога инига гик-гижланган, бунёд этмоқдан кўра бузмок-ячмок урға айланган пайтлар. Ғафур Ғуломлар авлоди мисолидаги ёш ақллар, нақувон қалблар эса

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари таҳририяти” ДУК

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Қабулхона: (71) 233-56-33

Девонхона ва эълонлар: (71) 233-70-98

E-mail: info@yuz.uz

Веб-сайт: www.yuz.uz: (71) 233-47-05

Бош мухаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

Таҳририята келган кўлъемалар тақриз қилинмайди ва муаллифа гапиравтанимиздек. Газетанинг етказиб берилшиш учун обуани расмийлаштирган ташкилот жаҳобгар.

Газета таҳририята компьютер марказида саҳифаланди. Газетанинг полиграфик жижатдан сифрати чоп этилишига “ШАРҚ” НМАК масъул.

Босмахона телефони: (71) 233-11-07

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рекам билан рўйхатта олинган.

Нашр индекси — 236. Букорта Г-646.

Ҳажми — 3 табоб. Офсет усулida босилган. Қозғ бичими A2.

Бахсоли келишилган нарҳда.

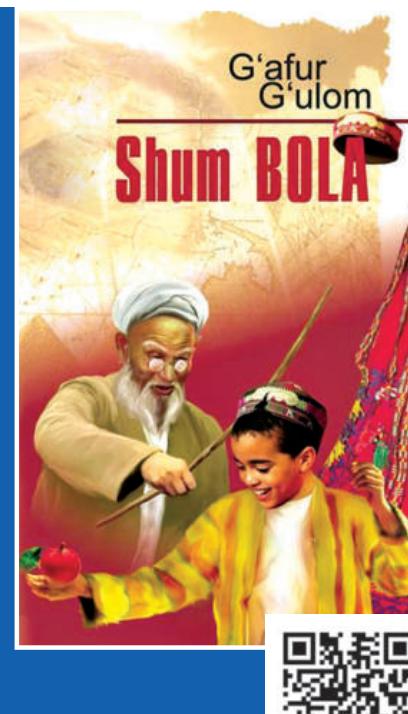
“ШАРҚ” нашрёт-матбаба акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.

Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-үй.

Навбатчи мухаррир: Иорда Тошматова
Мусахих: Рашид Хўжамов
Дизайнер: Ҳуршид Абдуллаев

Манзилимиз:
100029, Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-үй

ЎзА якуни — 01:35 Топширилди — 02:15

QR-кодни сканер қилиш орқали видеога ўтинг!

“кatta, улуғ сафарни мўлжал олиб, чўли маълиқ” сари кетар эканлар, охироқибат Султон ўғри бошчилигидаги киссавурслар чанглаша тушади.

Ўзини нюхядта улуғ шакаранинг давомчиси деб сидидилдан ишонадиган, аслида булса, ёғон қасамни сувдек сесканмай ичаверадиган (“Ҳазрат булса, ўзин умр бўйи ўқидан бошка нарсани ювмаган қилиб кўрсашиша ҳаракат қилиб эди”) чаласавод кимса бошчилигига кўчманичилар овлиди ўллик юваб, шарманда бўлишади.

Масжид имомининг оғилхонасида ўсаллаб қолган хўқиз ўрнига сопла-соф эшакни сўйиб кўйиб (хўқиз ҳам ҳаром хотадид!), роса қалтак ёйди ва хоказо.

Шум бола қаेरга бормасин, ким билан тўкнашимасин, ҳамма жойда катталарнинг ўзига белисанд қараши, кўпол мумаласаси дуч келади. Ўзларини ўғе этимининг бошини сийгадиган химматли кишилар қилиб кўрсатадиган турли ноинсоф кимсалар унинг навқирон кутидан сувтакон фойдаланниб қолиши уринади. Бу ҳам майли, шу ёш болани турли қинғир, нопок ўйларга бошловчилик ҳам топилади. Ҳусусан,

миз, ундаги ходисалар ва талқиннинг қизикилиги, қаҳрамонлар характеридаги ёрқин жиҳатлар бизни бутунлай ўзига ром қилиб олади. Гарчи, юкорида айтганимиздек, бош қаҳрамон дуч кепладиган одамларнинг кўпчилиги очқўз, хасис, назари паст кимсалар бўлса-да, бизнинг Шум бола бундай кимсаларни бир кўришда таниди, уларнинг чиркин мухитидан илохи борица тезроқ кутулиш йўлларни кидиради ва албатта, топади! Мана шу паллаларда Шум боланинг нақадар тоқириб, зийрак, батъян эса, яхши маънода, чинакам шум бола эканига қайта-қайта амин бўламиш.

Бадий асарнинг қиммати факат унда тасвирланган воқеаларнинг қизиқ ва ўзига тортувчаниги билан эмас, балки, биринчи навбатда, ижодкор қашф этган изор тили, унинг бадий бетакорлиги, ширалилиги билан белгиланади. Шу нуткай назардан, хориж ахборот агентлиги сўровига жавоб берган эксперталар Ғафур Ғулом киссаси тилида кўлланган биргина ўхшатишларни аслияда идрок қилганида, уларнинг хуласалари ҳам, юқорида атагтанимиздек, бошқачароқ бўлиши тайин эди. Мана ўша — “ғафуровский” тил ва унинг жозибасидан айрим намуналар:

“Ит қувган тулқидек олазарак
Омон менга эргашади”;

“Сирланган хумчага тушсан сич-
қондай тўрт томонга аланглаб,
ўзимга бир најомт ўғли қидирап эдим”;

“Зинданан ҳумчан имтёҳ тўрт
оёқлаб нарвонга тирамашиб томга чиқ-
дим”;

“Хотин қозонине колқонги очи —
балиқдай бўлиб, оппоқ лагонда мошичи-
чи қиди, ўтгаға қўйдилар”;

“Қўйлар худди сувга тушсан сич-
қондай бошларни кўтариб сузар эди-
лар”;

“Ҳар икковимизнинг юрагимиз дард
теккан терак япрогидай қалтираб
турриби” ва хоказо.

Ғафур Ғуломнинг нафақат бу кис-
саси, балки бутун ижоди давоми-
да ёзган кўплаб шэърий ва насрый
асарлари ҳам адигнинг болалар
ҳамда ёшлар тақдирига қаттиқ қай-
тургани, жонакон ҳалқининг келгуси
наслари ҳар жиҳатдан комил бўли-
ши ташвишида ҳам кўйлади. Накдина
пул — ҳам енгил, ҳам қиммат, ҳам
яшириша осон бўллади. Накдина бўл-
син, болам, нақдина бўлсин...

“ШУМ БОЛА” ҚИССАСИНинг БОШ ҚАҲРАМОНИ — ҚОРАВОЙ ҲАМ ШУНДАЙ ОФИР КУНЛАРДА ОТАСИДАН АЙРИЛГАН ЎН ТЎРТ ёШЛИ ЎСПИРИН. ОНАСИ БИР ЭТАК БОЛАНИ БОҚИШ УЧУН ТУНУ КУН ТИНИМ БИЛМАЙДИ. ШУМ БОЛА БЎЛСА, ТЕНГДОШЛАРИГА ҚЎШИЛИБ, ЭРТА ТОНГДАН ТО ҚОРОНГИ КЕЧГАЧА КЎЧАДАН КЕЛМАЙДИ. У ЕРГА УРСА, КЎККА САПЧИДИГАН, БИР ЖОЙДА УЗОҚРОҚ ТУРИБ ҚОЛСА, ЮРАККИНАСИ ТОРИҚИБ КЕТАДИГАН БОЛАЛАР ХИЛИДАН.

Нинг совуқ нафаси кезиб юрган, ўлқамизда иқтисодий ва маънавий-маърифий таназул айни чукурлашган, нима биландир корин тўйғазиши, устга кийим-бош топиш ҳаёт-мамот масаласига айланган ийлар.

“Шум бола” қиссасининг бош қаҳрамони — Қоравоий ҳам шундай оғир кунларда отасидан айрилган ўн тўрт ёшли ўспирин. Онаси бир этак болани бокши учун туну кун тиним билмайди. Шум бола бўлса, тенгдошларига қушилиб, эрта тонгдан то қоронги кечгача кучадан келмайди. У ерга урса, кўкка сапчидиган, бир жоиз ўзқорқ турниб копса, юраккинаси ториқиб кетадиган болалар хилидан.

Ажойиб кунларнинг бирида Қоравоий наисини хафа қилиб кўйганидан хилолат бўлиб, ҳар гапида қайта-қайта Ҳудони тилга оладиган, “Ҳай, ҳай, ҳай, мен пул ушламагайман, дунё ҳаром...” дейдиган иккисюзламачи хаст Эшон Қоравойни тўғридан-тўғри ўғирлик килишига йўллайди: “Оёқ-қўлнинг чаққонеңа, элчин یашитсан. Сен ҳам ахир қараб турмасдан, бошқачароқ йўл билан бўлса ҳам тириқишилкуне лайдан бўлсанда эди, ўтим... Ахир кисса-кармон деган гаплар ҳам бўллади. Накдина пул — ҳам енгил, ҳам қиммат, ҳам яшириша осон бўллади. Накдина бўлсин, болам, нақдина бўлсин...

Шахарнинг бир чеккасигида ҳароба ўйни нашаванд-бангилар йиғилдаган тақаҳонага айлантирган Ҳожи бобо ҳам ўзича художкўлида боязи Эшондаги. Бирор ой меҳнат қилип топиб келиши илинжидаги “этакни турмаклаб, сарғисига бир муштлаб, “хайё-ху” деб шахардан ташқарига қараб йўлга равона” бўлади. Унинг Тошкент атрофидағи кишлопларда кечадиган саргуаштларига сарузаш уланиб, дарбадарлик ярим йилдан ортиқ давом этади. Шу вакт ичда Шум бола бир-биридан қизик воқеалар иштирокчанига, ўюштирувчиши ва жабдийдасига айланади:

Бола кўрмаган поччasi ўзини “сен”лаб, уларни “сиз”лаб бўқаётган “зотдор, таги кўрган”, “соҳибчангал” күшларнинг тезаги ок бўлганидан “мантаций хулоса чиқариб”, қанотли дўстларга катиқ ва сумза ичириб, уч кунда ҳаром ўлдиради.

Турсун пичноқининг ўғли, ўзидан бир-иқиши ёш катта ўртоги Омон билан “молу жонни бир, аҳду паймон” қилиб, Газетанинг етказиб берилшиш учун обуани расмийлаштирган ташкилот жаҳобгар.

Газетанинг полиграфик жижатдан сифрати чоп этилишига “ШАРҚ” НМАК масъул.

Босмахона телефоны: (71) 233-11-07

УШБУ МАТЕРИАЛНИ ЛОТИН ЁЗУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК
АЛИФБОСИДА ЎКИШ УЧУН МАЗКУР QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ.

